

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

XIV. De nautis & naufragium patientibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

104

omnino non teneat, nec etiam quoad alios capaces, & res alias valeat, siveque disponens privilegio, dispensatione, facultate, & induito praedicto, ejusque usu & commodo, etiam in ceteris omnibus ipso iure privatus. Nemo quantumvis capax illius pretextu fraudis, res pecunias, aut prorsus alia bona sua faciat, ne illa detinens prescriptio, aut illo alio juris praesidio adjuvetur, sed ad integrum illorum restitucionem, quoquaque temporis lapsum non obstante, debet coegeri. Ita ut omnes in Ecclesiis, monasteriis, beneficiis successores, tam coniunctum, quam dissimiliterque videlicet pro rata parte sua, illa omni tempore recuperare possint, & qui primus categoris ab eo moniti & negligenter judicium intendere, ei foli restota merito vindicetur. Nullis vero hujusmodi successoribus, pro pradictis infinitibus, ac etiam de pecunia alias quam ex rebus Ecclesiasticis concesso, locorum ordinarii, tam concessorum & relictorum illegitimis, eorumve causa, quam quorumcunque aliorum bonorum immobilium, mobilium, & se moventium, necnon pecuniarum, fructuum, rerum, & jurium, alias sub dictis clementis, donationibus, legatis, & dispositionibus comprehensorum, corporalem posseffionem, amotis inde, & expulsis quibusunque detentoribus, sive incapacibus sive capacibus, per se vel alium, seu alios, liberly apprehendant, & apprehensionem hujus fidei nomine sustodian, donec ipsa fides de illis, uti tumulerit priorum operum necessitas, duxerit prouidendum. Bona vero, res, & jura feudalia, vel emphycistica (alii legitimis ad ea forte vocatis non existentibus) eo ipso devoluta, & jura ex proprietatis suarum Ecclesiistarum & locorum restituta, & cum reliquo eorum bonis consolidata esse declaramus.

Pius IV.

Bona Ecclesiastica, sine induito Apostolico ultima voluntati ari-
bitrio non resinguntur.

CAP. IV.

Grave nobis & molestum accidere solet, cum de personis Ecclesiasticis actionibus, que integritatis exemplum ceteris praestare debent, a nobis deferantur, que & eorum fama sinceritatem denigra, & Camera nostra Apostolica incommode ac detrimentum afferre videatur: unde nos ut malitiam eorum pravissimis intentionibus occurrere valcamus, debita postmodum remedia in medium affecte, & perniciofis fraudibus, prout ex universali curia sollicitudine tenentur, obviae cogimur. Cum itaque (item ex pectorum & fide dignorum hominum relatione nuper accepimus) quamplyres Prelati, Presbiteri, & alii Ecclesiastica persona diversarum provinciarum, locorum, & dominiorum, & praefecti regni Neapolis, nulla a nobis, seu sede Apostolica facultate restandi suffulti vel muniti, sed temeritate propria, & forsan ad suorum imputacionis suggestionem impuniti, in eorum ultimis voluntatibus rebantur sua condendo, ac donations, seu legata, & auctoribus factendo, de bonis suis divertimode, licet id facere nullo modo a possint, neque debant, disponere audeant, ipsaque bona sub diversis consulis praetextibus & coloribus hospitalibus, ac piis locis, & forsan cum promissionibus clandestinis, quod eorum confanguineis vel affinibus, aut aliis personis ab eisdem testatoribus nominatis, post illorum obitum ab ipsis hospitalibus & locis de circa seu quora portione bonorum hujusmodi subveniantur, tellari, relinquer, legare, codicillari non erubent, in dicta Camera grave damnum & prejudicium maximum, dicta Camera indemnitat opportune consuleat, & inconvenientibus hujusmodi pro officiis nostri debito congruente medium adhibere volentes, n-otu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, non ad

tuam vel alterius pro tenobis super hoc obcau-
tum inflamiam, autoritate Apostolica, tempore decen-
tium decennium & declaramus, omnia le dignissima
menta, donationes in illis, vel mortis testamento, sal-
ibus per quosunque Ecclesiasticorum praece, etiam dia-
conis, Archidiaconi, vel Episcopi probatae
dignitate, ac quoniamvis monasteriorum
ordinis Abbatibus, seu commendatione, aprobatae
alias qualibet Ecclesiastica personas predictas, de
cunque alias, que ex bonis & redditibus Ecclesiastica
beneficiorum fraudis percepimus, aliquo nominale
dem fidelis specialis licentia & facultate quodlibet
qui in futurum ab illis quoniamque presenti, per
suo colore, eriat in favorem hospitalium, & in
piorum locorum hujusmodi de dictis testatoribus, dedi-
ci, & testari, seu relinqui, aut quovis ultime voluntate
titulo disponi contingent, nulli, nisi, immo-
ni nullius roboris, vel momenti fore, & esse acom-
modum, necnon pecuniarum, fructuum, rerum, & jurium,
aliis sub dictis clementis, donationibus, legatis, &
dispositionibus comprehensorum, corporalem posseffionem
amotis inde, & expulsis quibusunque detentoribus,
sive incapacibus sive capacibus, per se vel alium, seu
alios, liberly apprehendant, & apprehensionem hujus fidei
nomine sustodian, donec ipsa fides de illis, uti tumu-
lerit priorum operum necessitas, duxerit prouidendum.
Bona vero, res, & jura feudalibus, vel emphycistica (alii
legitimis ad ea forte vocatis non existentibus) eo ipso
devoluta, & jura ex proprietatis suarum Ecclesiistarum &
locorum restituta, & cum reliquo eorum bonis consoli-
data esse declaramus.

TITVLVS XIV.
DE NAVTIS ET NAVFRAGIUM
patentibus.

Julius Tertius.

Nafragata bona occupante, & nautis implorante
naufragante, qui vero in ipsitudine evidenter perfici
runtur.

CAP. I.

Ordinamus, statuimus, firmavimus & invi-
oliter obseruari mandamus, in eum inde
obedient, & sub excommunicatione pen-
decem milium ducatorum aut largiorum app-
oflice applicandorum ponens, quatenus in eum
suisque portibus & ripis aliquique omnis & negligi-
tatis, terris, castris, ripis, portibus, & pugis, &
manz Ecclesie mediae vel immediate subiecta, cum
Prelatorum, dominorum temporalium, & Baronum
clericorum terrarum in quibus est commercium matutinum
perferat aliquis cupulicunque gradus, Ecclesiastica sol-
laris, communiter vedi vel vivum, officialis aut pri-
oriani, Cardinalatus honore fulgen, deinceps non auto-
ritat vel permittat prabere impedimentum, aut genera-
quod molefex præstare, sicut nautis & metu an-
duitoribus libiditis Imperatori, qui cum bene statu-
quo tempore infortunium aut naufragium patuerit
dictis ripis, aut prope ripas, vel intra mare seu in
parte illius aut portibus seu plagiis (Quod Deus ver-
au quovis alio voluntario aut necessario, informare
aut pacifice modo coinvicno applicare, committit, aqua-
cunge ripam, portum, aut plagan dictarum terrarum
quinius illi favor & spes gratiosi recipiantur, de
nigre trasfentur, refinemur & relinxi faciendo res, &
bona eorum in talibus navibus conduta, & si per
quem vel aliquos detineri & occupari contingerit, ut in
poterum occupabuntur aut detinuantur, et effici-
ut stante hujusmodi bona comparatione eorum que
cessent, & illi libertori animo conducta ad loca pa-
dicta se & eorum merces. Et ut Christi fideli in
missa allicantur, ac ab eis naufragium hujusmodi in-
tentibus promptiora subdita prebeat, omnia in
gulis uincasque sexus Christi fideliibus, quia maxima-

a Ut in c. quia nos. & e. relatione, a. de ref.

confitum, & favorem naufragium patientibus in repatione & conservazione suorum bonorum praestiterint, 10. annos & totidem quadragena de immissis eis pontentissimis in Domino relaxamus. Rom. 22. Oct. 1594.

Paulus Tertius.

Fatuitate rei que iacens post naufragium in repi aere portum locorum maritimorum diripiatur, repulsi omnes confusitudine praeterit, nisi restituatur.

CAP. II.

Vtius Papa II. considerans tam civili quam canonica lege licere unicuique naufragium suum impunè colligere, ac jacta in mari, allevandi oneri causa, recuperare illaque diripientes futuri committere, & graviter delinqueret, ac Christianos naufragium patientes, rebus suis poliantes, diversis penitentiis & propterea consueudis praeditam, tanquam contra regulam fidei, quia unius alteri auxilio esse tenebat, merito corripelam appellari, neminiisque suffragari debere, cujuscumque temporis cursu monitam: Volensque (sicut etiā in cunctis) beatis palforali officio omnium mari terraq; ad aliam urbem nostram venientium fecurrit & tranquillitatem provide, periculisque hujusmodi obviare, & venientium ad aliam urbem ex omnibus mundi partibus, namquam ad matrem, de necessariis cum opulentis provide, nec non animatum exponendem Christi fiduciam fulciunt, mortu proprio, non ad allicius sibi super hoc oblatas petitionis instantiam, sed de eius mera desiderata.

FINIS.

SEPTIMI DECRE- TALIUM LIBER TERTIUS.

TITULUS I. DE VITA ET HONESTATE CLE- RICORVM.

Leo Decimus, in Concilio Laterano.

Clerici habitus decore modesti incedant, omnem luxus ornatum fugientes, sub pena be- neficiorum qua possident.

CAPUT I.

Lericis temperate ac modestè omnia fa-
ciant, & tam beneficiari quam in facris
ordinibus constituti a comam neque
barbam non nutrient, neq; mulas aut
equos cum phaleris, ornamenatis; ex
veluto aut ferro fatis, habent, sed
ex panno tantum aut corio simpliciter

utantur. Si quis contrafecerit, excommunicatione
incurrit, & si post legitimam admonitionem in hu-
iusmodi pertinacia obstinatus permanerit, beneficis o-
mnibus cuquunque habet privatus sit & esse censeatur,
eaque sic vacantia à sede Apostolica libere imperata
valeant.

Pius Quartus.

Clerics non solum interna vita munditia, veri etiam exterior
decenti habitus ornata & modesta vita integratam & gravi-
tem probent.

0000 3